



Warszawa, dnia 5 lutego 2026 r.

Stanowisko ZPP dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD332)

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) przedstawia stanowisko do projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD332), zmieniający ustawę o odnawialnych źródłach energii, ustawę – Prawo energetyczne oraz ustawę – Prawo budowlane.

ZPP pozytywnie ocenia kierunek zmian zmierzających do zwiększenia udziału OZE, rozwoju energetyki prosumenckiej i magazynowania energii oraz zwiększenia transparentności rozliczeń. Jednocześnie wskazuje na potrzebę doprecyzowania szeregu przepisów szczegółowych, tak aby efekt regulacyjny był spójny, proporcjonalny i realnie usuwał bariery inwestycyjne.

1. Definicja mikroinstalacji — art. 1 pkt 1 projektu (zmiana art. 2 pkt 19 ustawy o OZE)

Proponujemy aby w projekcie w art. 1, w pkt 1 dodać lit. e, który znowelizuje art. 2 pkt 19 ustawy o odnawialnych źródłach energii, który definiuje mikroinstalację jako instalację OZE o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV. Podniesienie progu mikroinstalacji z 50 kW do 150 kWp dla podmiotów przyłączonych do sieci <110 kV, przy zastosowaniu technicznego ogranicznika wypływu mocy do sieci do poziomu 50 kW.

Aktualne brzmienie przepisu stanowi, że mikroinstalacja oznacza:

„instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW”

ZPP wskazuje, że próg ten ma bezpośrednie przełożenie na:

- tryb przyłączenia,
- zakres obowiązków technicznych,
- model rozliczeń,
- obowiązki formalne inwestora.

W praktyce przekroczenie poziomu 50 kW skutkuje przejściem do bardziej złożonego reżimu regulacyjnego. Zasadne jest takie ukształtowanie zmiany art. 2 pkt 19 ustawy o OZE, aby umożliwić kwalifikowanie jako mikroinstalacji również instalacji o wyższej mocy zainstalowanej, pod warunkiem ustawowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej. Rozwiązanie to zachowuje funkcjonalne bezpieczeństwo systemu, a jednocześnie usuwa barierę rozwojową dla instalacji pracujących głównie na potrzeby autokonsumpcji.

Obecny próg 50 kWp jest niewystarczający dla sektora MŚP (np. piekarnie, chłodnie). Standard 150/50 pozwala na maksymalizację autokonsumpcji bez obciążania sieci ponad obecne parametry mikroinstalacji, co eliminuje konieczność długotrwałych procedur warunków przyłączenia.

Obecne procedury przyłączeniowe trwają od 9 do 12 miesięcy, co stanowi barierę dla sektora MŚP. Zwiększenie progu pozwoli małym przedsiębiorstwom na szybką realizację inwestycji w modelu autokonsumpcji na podstawie zgłoszenia.

Dodatkowo przekroczenie progu 50 kWp wiąże się z koniecznością uzyskania warunków przyłączenia, w których OSD często nakładają na małych przedsiębiorców wymóg budowy kosztownych systemów telemechaniki. Koszt telemechaniki wynosi od 50 000 zł do nawet 200 000 zł, co przy powiększeniu instalacji o zaledwie 10-20 kWp czyni inwestycję nieopłacalną. OSD stosują tu wymogi adekwatne dla farm fotowoltaicznych (np. 500 kWp), co jest nieproporcjonalne dla mikro-skali. Zmiana definicji (tryb na zgłoszenie z ograniczeniem eksportu) usunie tę barierę finansową i administracyjną.

Zatem proponujemy zmianę tego przepisu w brzmieniu:

*„instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż **150 kW lub 150 kWp**, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż **150 kW**”*

2. Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii — art. 4 pkt 2 lit. c projektu (zmiana art. 7 ust. 8d¹² ustawy – Prawo energetyczne)

Projekt w art. 4 pkt 2 lit. c zmienia art. 7 ust. 8d¹² ustawy – Prawo energetyczne w zakresie zasad kwalifikowania mocy instalacji wyposażonej w magazyn energii. Z uzasadnienia projektu wynika, że nowa regulacja ma wprost przewidywać, iż moc magazynu energii nie jest doliczana do mocy mikroinstalacji, jeżeli:

- moc magazynu nie przekracza 2,2-krotności mocy mikroinstalacji,
- moc oddawana do sieci nie przekracza mocy mikroinstalacji.



ZPP pozytywnie ocenia tę zmianę jako systemowo spójną z celem projektu, jakim jest zwiększenie autokonsumpcji i rozwój magazynowania energii. Przepis art. 7 ust. 8d¹² Prawa energetycznego powinien jednoznacznie wiązać kwalifikację instalacji z parametrem mocy wprowadzanej do sieci, a nie z arytmetyczną sumą mocy znamionowych urządzeń. Takie podejście jest zgodne z funkcjonalnym oddziaływaniem instalacji na system elektroenergetyczny.

3. Terminy wydania warunków przyłączenia — art. 4 pkt 4 projektu (zmiana art. 7 ust. 8g pkt 7 Prawa energetycznego)

Postulujemy dodanie do projektu w art. 1 pkt 3a, zmieniającego art. 7 ust. 8g pkt 7 ustawy – Prawo energetyczne w zakresie terminów wydania warunków przyłączenia. ZPP wskazuje, że termin maksymalny powinien być ukształtowany jednolicie dla instalacji OZE do określonego progu mocy, bez różnicowania ze względu na sposób posadowienia instalacji - grunt/budynek. Kryterium to nie wynika z konstrukcji systemowej przepisu i nie powinno determinować sytuacji prawnej inwestora.

Proponowane brzmienie przepisu:

“Art. 1.

3a) w art. 7 w ust. 8g wykreśla się słowa “instalowanej na budynku”.”

Zmieniany przepis po nowelizacji:

“Art. 7. 8g.

7) 45 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej ~~instalowanej na budynku~~ instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW wykorzystującej do wytwarzania energii energię promieniowania słonecznego, wyposażonej albo niewyposażonej w magazyn energii elektrycznej, z wyłączeniem takiej instalacji odnawialnego źródła energii zaliczanej do IV, V i VI grupy przyłączeniowej przyłączanej do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV; przy czym w przypadku gdy wniosek dotyczy nie tylko instalacji, o której mowa w niniejszym przepisie, termin 45 dni stosuje się wyłącznie do tej instalacji odnawialnego źródła energii.”

Obecne przepisy dyskryminują instalacje gruntowe (np. małe farmy przyzakładowe) względem dachowych, co sztucznie wydłuża proces inwestycyjny, w przypadku tych pierwszych, o wiele miesięcy.



4. Depozyt prosumencki i zakres informacji rozliczeniowych — art. 1 pkt 3 projektu (zmiany w art. 4 ust. 6 ustawy o OZE)

Art. 1 pkt 3 projektu zmienia brzmienie art. 4 ust. 6 ustawy o OZE, regulujący zasady rozliczeń prosumenckich. Uzasadnienie projektu wskazuje na potrzebę ujednoczenia i zwiększenia transparentności informacji prezentowanych na fakturach.

Obowiązujące przepisy przewidują, że środki depozytu prosumenckiego:

- mogą być rozliczane przez 12 miesięcy,
- po tym okresie ulegają umorzeniu, jeśli nie zostały wykorzystane lub zwrócone zgodnie z ustawą.

ZPP wskazuje, że nowelizowany art. 4 ust. 6 ustawy o OZE powinien wprost określać minimalny zakres danych prezentowanych w rozliczeniu, obejmujący:

- saldo depozytu,
- daty przypisania i wygaśnięcia środków,
- wolumen energii wprowadzonej i pobranej w okresach miesięcznych,
- zastosowane ceny rozliczeniowe.

Zapewni to jednolitą praktykę rozliczeniową i realną przejrzystość po stronie odbiorcy.

5. Zmiany w ustawie – Prawo budowlane – art. 3 projektu (zmiana art. 29 ust. 4 pkt 3 lit. c ustawy – Prawo budowlane)

Art. 3 projektu nowelizuje ustawę – Prawo budowlane w zakresie instalacji OZE. ZPP wskazuje, że kierunek uproszczeń proceduralnych jest zasadny, w szczególności dla instalacji fotowoltaicznych montowanych na budynkach.

Limit 150 kW blokuje sektor przemysłowy. Instalacje dachowe nie naruszają ładu przestrzennego ani obrysu budynku, więc wymóg pozwolenia jest zbędnym obciążeniem administracyjnym. Toteż postulujemy podniesienie tegoż limitu do 999 kW.

Proponujemy aby art. 3 pkt 2 projektu otrzymał następujące brzmienie:

„2) w art. 29:

a) w ust. 3 w pkt 3 w lit. e wyrazy „mikroinstalacji biogazu rolniczego, o której” zastępuje się wyrazami „mikroinstalacji biogazu rolniczego lub mikroinstalacji, o których”;

b) w ust. 4 w pkt 3 w lit. c wyrazy „150 kW” zastępują się wyrazami „999 kW”;”.

6. Zniesienia limitu zwrotu niewykorzystanych środków z depozytu — art. 1 pkt 4 projektu (zmiana art. 4 ust. 11 pkt 2 oraz uchylenie art. 4 ust. 11a ustawy o OZE)

Art. 1 pkt 4 projektu zmienia art. 4 ust. 11 pkt 2 ustawy o OZE, regulujący zasady rozliczania i zwrotu środków z depozytu prosumenckiego, a także przewiduje uchylenie ust. 11a.

ZPP postuluje, aby w ramach nowelizacji:

- art. 4 ust. 11 pkt 2 ustawy o OZE wprost dopuszczał możliwość pokrywania z depozytu prosumenckiego wszystkich składników faktury za energię elektryczną,
- uchylenie art. 4 ust. 11a zostało powiązane z wprowadzeniem zasady pełnego zwrotu niewykorzystanych środków po upływie 12 miesięcy,
- zniesiony został limit procentowy zwrotu środków z depozytu.

Środki zgromadzone w depozycie prosumenckim stanowią ekwiwalent energii już wprowadzonej do sieci i wykorzystanej w systemie. Ograniczenie zwrotu do części wartości prowadzi do sytuacji, w której prosument nie odzyskuje pełnej wartości wytworzonej i rozliczonej energii. Pełna użyteczność depozytu zwiększa opłacalność inwestycji w magazynowanie energii i sprzyja stabilizacji pracy systemu przez odbiorców aktywnie zarządzających zużyciem.

7. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne — potrzeba zmian w przepisach towarzyszących

ZPP wskazuje, że dla skuteczności celów deregulacyjnych projektu UD332 konieczne jest równoległe dostosowanie przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego. W szczególności zasadne jest wprowadzenie zwolnienia z obowiązku uzyskania decyzji o warunkach zabudowy dla:

- instalacji OZE posadowionych na gruncie do określonego progu mocy (np. 500 kW),
- instalacji dachowych — bez limitu mocy.

Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowi w praktyce jedną z głównych barier inwestycyjnych dla przedsięwzięć OZE realizowanych przez sektor MŚP. Uproszczenie reżimu lokalizacyjnego dla instalacji OZE na terenach przemysłowych oraz na dachach wielkopowierzchniowych obiektów pozwoliłoby realnie odblokować potencjał inwestycyjny.

ZPP podkreśla, że osiągnięcie efektu deregulacyjnego wymaga spójnych zmian w ustawach powiązanych — w szczególności w ustawie o OZE, Prawie energetycznym, Prawie budowlanym oraz przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Sama zmiana ustawy o OZE, bez dostosowania regulacji towarzyszących, nie usunie barier administracyjnych blokujących transformację energetyczną sektora MŚP.

8. Dostęp do danych pomiarowych godzinowych i 15-minutowych — potrzeba uzupełnienia Prawa energetycznego (przepis przejściowy do czasu uruchomienia CSIRE)

Wskazujemy na konieczność pilnego rozwiązania problemu odpłatnego i utrudnionego dostępu odbiorców końcowych do danych pomiarowych w profilach godzinowych i 15-minutowych. Obecna sytuacja rynkowa oraz wyzwania związane z transformacją energetyczną przedsiębiorstw wymagają niezwłocznego usunięcia tej bariery, ponieważ dane te mają kluczowe znaczenie dla szczegółowych analiz zużycia energii oraz podejmowania decyzji inwestycyjnych i organizacyjnych.

W praktyce dostęp do danych godzinowych i 15-minutowych jest istotnie utrudniony, a zarazem kosztowny, z kolei operatorzy systemów dystrybucyjnych pobierają wysokie opłaty za ich przekazanie, co stanowi barierę cyfryzacji i dekarbonizacji gospodarki. Przykładowo, opłaty sięgają **550 zł/PPE**, a w innych przypadkach wynoszą **od 520 zł do 1 430 zł** w zależności od liczby punktów poboru. Koszty te realnie spowalniają kluczowe procesy, w tym audyty energetyczne, analizy opłacalności inwestycji w OZE (w tym ocenę zawierania umów typu PPA), wdrażanie systemów zarządzania energią, rozwój usług elastyczności (w tym DSR), decyzje dotyczące magazynów energii oraz przechodzenie na modele zakupu energii oparte o ceny dynamiczne i rozliczenia względem rynku SPOT.

ZPP podkreśla, że docelowym rozwiązaniem jest Centralny System Informacji Rynku Energii, którego pełne uruchomienie dla wszystkich podmiotów zobowiązanych planowane jest na **19 października 2026 r.** Jednak w okresie przejściowym utrzymywanie odpłatności za dostęp do własnych danych pomiarowych istotnie ogranicza zdolność przedsiębiorstw do aktywnego uczestnictwa w rynku energii oraz do wdrażania działań efektywnościowych.

W związku z powyższym ZPP postuluje uzupełnienie projektu UD332 o **zmianę ustawy – Prawo energetyczne** poprzez dodanie przepisu ustanawiającego obowiązek **nieodpłatnego udostępniania odbiorcom końcowym** (oraz podmiotom działającym na ich rzecz) **danych pomiarowych dobowo-godzinowych oraz 15-minutowych** do czasu pełnego uruchomienia CSIRE. Rozwiązanie to przyczyni się do przyspieszenia transformacji energetycznej gospodarki, zwiększenia efektywności energetycznej przedsiębiorstw oraz umożliwi ich aktywny udział w przyszłych rynkach energii.

9. Rozwój spółdzielni energetycznych i wirtualnego bilansowania energii (zmiany w ustawie o odnawialnych źródłach energii – w szczególności art. 38c ustawy o OZE)

Dalszy rozwój energetyki obywatelskiej wymaga wzmocnienia mechanizmów przewidzianych w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii dotyczących spółdzielni energetycznych, w szczególności regulacji zawartych w **art. 38c ustawy o OZE**, który określa zasady funkcjonowania tych podmiotów oraz rozliczeń energii elektrycznej w ramach spółdzielni.

W praktyce funkcjonowania spółdzielni energetycznych istotne znaczenie ma możliwość efektywnego rozliczania energii wytwarzanej w instalacjach odnawialnych źródeł energii w obrębie danej społeczności energetycznej. W tym kontekście zasadne jest rozważenie dalszego rozwinięcia mechanizmów umożliwiających **wirtualne bilansowanie energii elektrycznej pomiędzy uczestnikami spółdzielni energetycznej**, co pozwoli zwiększyć poziom autokonsumpcji energii wytwarzanej lokalnie oraz ograniczyć obciążenie sieci elektroenergetycznej.

Rozwiązania takie są spójne z kierunkiem zmian wprowadzanych w projekcie UD332, który zmierza do zwiększenia udziału energetyki rozproszonej oraz poprawy efektywności funkcjonowania lokalnych systemów energetycznych.

10. Wprowadzenie statusu aktywnego uczestnika rynku energii („fleksumenta”) (uzupełnienie regulacji ustawy – Prawo energetyczne, w szczególności art. 3 pkt 15a–15c oraz przepisów dotyczących agregacji i usług elastyczności)

Transformacja energetyczna oraz rozwój magazynowania energii uzasadniają wprowadzenie do systemu prawnego kategorii aktywnego uczestnika rynku energii – określanego w praktyce jako „fleksument”. Podmiot taki dysponowałby instalacją odnawialnego źródła energii oraz magazynem energii elektrycznej o relatywnie niewielkiej mocy, np. do ok. 50 kW, a także systemem zarządzania energią.

Fleksument, działając w oparciu o sygnały cenowe rynku energii elektrycznej, mógłby nabywać energię w okresach niskich cen oraz oddawać ją do systemu elektroenergetycznego w okresach zwiększonego zapotrzebowania. Mechanizm taki zwiększa elastyczność funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz sprzyja integracji odnawialnych źródeł energii.

Wprowadzenie takiego modelu mogłoby zostać powiązane z przepisami **art. 3 ustawy – Prawo energetyczne regulującymi działalność agregatorów energii oraz uczestnictwo odbiorców w rynku energii**, w szczególności w ramach przepisów określających status odbiorcy aktywnego oraz zasady świadczenia usług elastyczności.

11. Rozwój rynku usług elastyczności i współpraca z agregatorami (uzupełnienie regulacji ustawy – Prawo energetyczne, w szczególności art. 4j–4k oraz przepisów dotyczących agregacji)

Rozwój energetyki rozproszonej oraz magazynowania energii wymaga równoległego wzmocnienia regulacji dotyczących rynku usług elastyczności. W szczególności istotne jest umożliwienie aktywnego udziału odbiorców końcowych oraz prosumentów w świadczeniu usług systemowych poprzez współpracę z agregatorami energii.

Regulacje te powinny pozostawać spójne z przepisami **art. 4j oraz art. 4k ustawy – Prawo energetyczne dotyczącymi agregacji oraz zasad uczestnictwa odbiorców w rynku**

energii, a także z funkcjonowaniem **Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE)**. Integracja usług elastyczności z CSIRE umożliwi efektywne zarządzanie rozproszonymi zasobami energetycznymi oraz rozwój usług zarządzania popytem (Demand Side Response – DSR).

W konsekwencji możliwe będzie zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania krajowego systemu elektroenergetycznego oraz lepsze wykorzystanie potencjału instalacji OZE i magazynów energii.

12. Bezpieczeństwo techniczne instalacji prosumenckich oraz nowych technologii (uzupełnienie regulacji technicznych w ustawie – Prawo energetyczne oraz w przepisach wykonawczych)

Dynamiczny rozwój instalacji prosumenckich, w tym mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, uzasadnia potrzebę opracowania jasnych wytycznych technicznych dotyczących nowych typów instalacji, w szczególności zestawów fotowoltaicznych typu „plug-in”.

Rozwój takich instalacji, zwłaszcza w budownictwie wielorodzinnym, powinien odbywać się w oparciu o jednoznaczne standardy bezpieczeństwa technicznego oraz zasady przyłączania do sieci elektroenergetycznej określone w przepisach **ustawy – Prawo energetyczne, w szczególności w art. 7 regulującym zasady przyłączania do sieci elektroenergetycznej**.

Równolegle istotne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa systemów zarządzania energią (EMS) oraz falowników wykorzystywanych w instalacjach prosumenckich, tak aby ograniczyć ryzyko ingerencji zewnętrznej w systemy zarządzania energią.

13. Regulacje przejściowe dla prosumentów korzystających z systemu opustów (uzupełnienie przepisów przejściowych ustawy o odnawialnych źródłach energii – art. 4 ustawy o OZE)

Istotnym wyzwaniem regulacyjnym w najbliższych latach będzie zakończenie okresu funkcjonowania systemu opustów (net-metering) dla najstarszych prosumentów, wynikającego z **art. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii**, który określa zasady rozliczeń prosumenckich.

Pierwsi prosumenci korzystający z systemu opustów rozpoczęli eksploatację instalacji około 2016 r., co oznacza, że **od 2031 r. zacznie wygasać 15-letni okres wsparcia w systemie opustów przewidziany w art. 4 ust. 1–3 ustawy o OZE**. Brak regulacji dotyczących dalszego funkcjonowania tych instalacji w systemie elektroenergetycznym może prowadzić do destabilizacji sytuacji setki tysięcy gospodarstw domowych będących pionierami energetyki prosumenckiej w Polsce.

Zasadne jest zatem przygotowanie odpowiednich przepisów przejściowych umożliwiających płynne przejście tych użytkowników do nowych modeli funkcjonowania na rynku energii, w szczególności w kierunku aktywnego uczestnictwa w rynku energii, wykorzystania magazynów energii oraz świadczenia usług elastyczności.

14. Korzyści dla lokalnych społeczności i fundusz partycypacyjny — art. 7 pkt 11 projektu (zmiana ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych – dodanie rozdziału 2ab oraz art. 8pa–8pg)

Na obecnym etapie prac nad projektem UD332 szczególne znaczenie mają rozwiązania odnoszące się do mechanizmów rekompensujących lokalnym społecznościom skutki lokalizacji elektrowni wiatrowych. Projekt rezygnuje z dotychczasowego modelu uzyskiwania przez mieszkańców statusu prosumenta wirtualnego poprzez obejmowanie udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni i zastępuje go mechanizmem funduszu partycypacyjnego, wprowadzanego przez art. 7 pkt 12 projektu poprzez dodanie do ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych nowego rozdziału 2ab (art. 8pa–8pg). Rozwiązanie to ma charakter powszechny, prostszy organizacyjnie i niewymagający ponoszenia kosztów wejścia przez mieszkańców.

Zgodnie z projektowanym art. 8pa ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wytwórca energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej jest zobowiązany do utworzenia funduszu partycypacyjnego najpóźniej w dniu pierwszego wytworzenia energii i jej wprowadzenia do sieci elektroenergetycznej lub linii bezpośredniej. Fundusz funkcjonuje przez zasadniczy okres eksploatacji instalacji — od momentu jego utworzenia do dnia wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę. Przepis przewiduje również obowiązek corocznego zasilania funduszu przez wytwórcę kwotą 20 000 zł za każdy 1 MW mocy zainstalowanej, z mechanizmem waloryzacji oraz proporcjonalnym ustalaniem wysokości wpłaty w przypadku obowiązku trwającego tylko część roku.

Obowiązki informacyjne inwestora oraz rola organów gminy zostały uregulowane przede wszystkim w art. 8pc i art. 8pd. Wytwórca ma obowiązek poinformować właściwą gminę o utworzeniu funduszu w terminie 3 dni (art. 8pc ust. 1), a także opublikować na swojej stronie internetowej informację o jego utworzeniu wraz ze wzorcem umowy uczestnictwa (art. 8pd ust. 1). Jednocześnie rada gminy może uchwałą rozszerzyć ustawowy krąg beneficjentów poprzez zwiększenie obszaru oddziaływania mechanizmu ponad podstawową odległość 1000 m od elektrowni wiatrowej, a nawet objąć nim obszar całej gminy.

Krąg beneficjentów oraz warunki uzyskania uprawnień określają art. 8pd i art. 8pe. Beneficjentami są zasadniczo właściciele budynków mieszkalnych, budynków o funkcji mieszanej oraz lokali mieszkalnych położonych w odległości do 1000 m od elektrowni wiatrowej, chyba że gmina rozszerzy ten zakres. Art. 8pd ust. 3 określa elementy zgłoszenia uczestnictwa, natomiast ust. 5 termin jego złożenia. W przypadku współwłasności

nieruchomości art. 8pe przewiduje równy podział środków pomiędzy współwłaścicieli, którzy dokonali zgłoszenia.

Zasady wypłaty środków oraz ich waloryzacji zostały ujęte w art. 8pf. Przepis ten przewiduje m.in. obowiązek ogłaszania przez ministra właściwego do spraw klimatu wysokości kwoty wpłacanej na fundusz za 1 MW oraz maksymalnej kwoty wypłacanej jednemu beneficjentowi, która według założeń nie powinna przekraczać 20 000 zł rocznie. Jednocześnie art. 8pf ust. 2 stanowi, że środki uzyskane z funduszu stanowią przychód beneficjenta podlegający opodatkowaniu.

Relacje pomiędzy funduszem a jednostką samorządu terytorialnego reguluje art. 8pg. Przepis ten przewiduje, że środki niewypłacone beneficjentom są przekazywane gminie, na której terenie zlokalizowana jest elektrownia wiatrowa. Wytwórca ma ponadto obowiązek corocznego informowania gminy o wysokości środków przeznaczonych na wypłaty, liczbie beneficjentów oraz łącznej kwocie wypłat. Oznacza to, że mechanizm zapewnia korzyści zarówno mieszkańcom bezpośrednio dotkniętym lokalizacją inwestycji, jak i samorządowi lokalnemu.

Wprowadzenie rozdziału 2ab oraz art. 8pa–8pg postrzegamy jako próbę zwiększenia akceptacji społecznej dla inwestycji w energetykę wiatrową poprzez zapewnienie bezpośrednich, długoterminowych korzyści finansowych dla społeczności lokalnych. Rozwiązanie to może ograniczać konflikty społeczne towarzyszące lokalizacji farm wiatrowych, sprzyjać rozwojowi energetyki rozproszonej oraz wzmacniać bezpieczeństwo energetyczne na poziomie lokalnym, pod warunkiem zachowania przejrzystości i stabilności regulacyjnej.

Podsumowanie

Projekt UD332 stanowi istotny krok w kierunku rozwoju odnawialnych źródeł energii, prosumeryzmu oraz magazynowania energii, jednak dla pełnej realizacji jego celów konieczne jest doprecyzowanie przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne tak, aby obowiązki regulacyjne były powiązane przede wszystkim z rzeczywistą mocą oddawaną do sieci elektroenergetycznej. W tym kontekście zasadne jest podniesienie progu mikroinstalacji przy jednoczesnym ograniczeniu eksportu energii do sieci, utrzymanie zasady niesumowania mocy instalacji OZE i magazynu energii oraz zapewnienie proporcjonalności wymogów technicznych przyłączenia. Równolegle uzasadnione jest ujednoczenie terminów wydawania warunków przyłączenia dla instalacji OZE do 2 MW, zwiększenie przejrzystości i funkcjonalności depozytu prosumenckiego poprzez możliwość pokrywania nim wszystkich składników faktury za energię elektryczną, w tym opłat dystrybucyjnych, a także zniesienie limitów zwrotu niewykorzystanych środków po upływie okresu rozliczeniowego.



Jednocześnie wskazane jest rozszerzenie uproszczeń proceduralnych w ustawie – Prawo budowlane oraz w przepisach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego, w szczególności poprzez ograniczenie obowiązku uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy dla części instalacji OZE. Uzupełniająco konieczne jest wprowadzenie przepisów gwarantujących nieodpłatny dostęp odbiorców do danych pomiarowych godzinowych i 15-minutowych do czasu pełnego uruchomienia Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE), co warunkuje rozwój usług elastyczności, wdrażanie systemów zarządzania energią oraz efektywność inwestycji w OZE w sektorze przedsiębiorstw.

W perspektywie dalszego rozwoju energetyki rozproszonej zasadne jest także rozważenie rozwiązań wzmacniających funkcjonowanie spółdzielni energetycznych oraz mechanizmów wirtualnego bilansowania energii w ramach społeczności energetycznych, stworzenie ram prawnych dla aktywnego uczestnictwa odbiorców w rynku energii – w tym wykorzystania magazynów energii i świadczenia usług elastyczności – a także przygotowanie odpowiednich regulacji przejściowych dla prosumentów korzystających obecnie z systemu opustów, których okres wsparcia zacznie wygasać od 2031 r. Tak ukształtowany system regulacyjny pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne, poprawić efektywność wykorzystania energii oraz wzmocnić udział odbiorców końcowych w transformacji energetycznej.